

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9CoP/5/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8418200136
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Jusková
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8418200136.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Moniky Juskovej a sudkyň JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD. a JUDr. Jany Burešovej v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých C. I. D., L.. XX.XX.XXXX a D. D., L.. XX.XX.XXXX, obaja bytom u matky, zastúpených Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Kežmarku, za účasti matky: C. D., O.. T., P. J. C. XX, XXX XX C.S., prechodne bytom Ž. XXX, XXX XX E.Á. B., zast.: JUDr. Martin Bašista, advokát so sídlom Štefánikova 8, 058 01 Poprad, IČO: 37 880 381, a otca: C. D.S., L.. XX.XX.XXXX, P. J. C. XX, XXX XX C., na návrh matky o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, o nariadenie neodkladného opatrenia, o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Kežmarok č. k. 5P/8/2018 - 14 zo dňa 22..2018 takto

rozhodol:

M e n í uznesenie vo výroku I. tak, že z v e r u j e maloletých C. I. D., L.. XX.XX.XXXX a D. D., L.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok, a to do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Kežmarok sp. zn. 5P/8/2018.

V prevyšujúcej časti napadnuté uznesenie p o t v r d z u j e.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým uznesením súd prvej inštancie rozhodol nasledovne:

„I. Návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia o zverenie maloletých C. I. D., L.. XX.XX.XXXX S. D. D., L.. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky sa z a m i e t a .

II. Otec C. D., L.. XX.XX.XXXX sa do vykonateľnosti rozhodnutia vo veci samej z a v ä z u j e prispievať na výživu maloletého C. I. D., L.. XX.XX.XXXX sumou 70,- eur mesačne a maloletého D. D., L.. XX.XX.XXXX sumou 50,- eur mesačne, a to vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky C. D., O.. T., L.. XX.XX.XXXX počnúc dňom 22.01.2018 a v prevyšujúcej časti sa návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia o výživnom z a m i e t a .

III. Styk otca s maloletými C. I. D., L.. XX.XX.XXXX S. D. D., L.. XX.XX.XXXX sa n e u p r a v u j e.“

V odôvodnení rozhodnutia okrem iného uviedol, že podaný návrh navrhovateľka odôvodnila tvrdeniami, že maloletí pochádzajú z manželského zväzku rodičov. Rodičia maloletých detí nežijú v spoločnej domácnosti od 2X.XX.XXXX, bolo začaté konanie o rozvod manželstva. Navrhovateľka ďalej uviedla, že otec maloletých od opustenia spoločnej domácnosti neprispieva na výživu a výchovu maloletých ani v minimálnej miere.

Navrhovateľka neosvedčila, že by tu bola naliehavá a odôvodnená potreba okamžitého zverenia maloletých do jej osobnej starostlivosti. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nevyplýva, že by maloletí boli bez akejkoľvek starostlivosti, resp. že by boli ohrození na živote, zdraví, či na výžive alebo že by bol ohrozený ich iný dôležitý záujem.

Vzhľadom na potrebu zabezpečovania bežnej výživy maloletých súd považoval za potrebné bezodkladne upraviť pomery účastníkov, a preto otca zaviazal povinnosťou prispievať na výživu maloletého C. I. D. sumou 70,00 eur a na výživu maloletého D. sumou 50,00 eur mesačne, nakoľko mal lustráciou v Sociálnej poisťovni osvedčené, že v aktuálnych schopnostiach a možnostiach otca, ktorého hrubý mesačný príjem je vo výške 1.276,90 eur, je prispievať v takejto nevyhnutnej miere

na výživu maloletých (II. výrok). Výživným určeným neodkladným opatrením sa zabezpečujú len tie najzákladnejšie potreby dieťaťa, nevyhnutné na jeho prežitie

2. Proti tomuto uzneseniu podala v zákonom stanovenej lehote odvolanie navrhovateľka. V odvolaní uviedla, že zverenie maloletých detí do jej osobnej starostlivosti je potrebné z dôvodu stabilizácie prostredia a skutočnosti, aby ich mohla v bežných veciach zastupovať. Ďalej dôvodila, že určené výživné nepostačuje ani na úhradu minimálnych potrieb detí. Navrhla, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v celom rozsahu vyhovel.

3. Otec maloletých sa k odvolaniu nevyjadril.

4. V správe kolízneho opatrovníka zo dňa 12.3.2018 sa uvádza, že navrhovateľka spolu s deťmi býva v rodinnom dome, ktorý je vo vlastníctve jej matky. V dome žije aj stará matka navrhovateľky a jej dospelý brat. Mal. C. I. je žiakom 4. ročníka základnej školy, má zdravotné problémy, na lieky matka dopláca 20 eur mesačne. Mal. D. navštevuje materskú školu, kde navrhovateľka uhrádza poplatok za stravné v sume 15,60 eur a školné v sume 50 eur mesačne. Na cestovanie obidvoch detí má navrhovateľka výdavky cca 150 eur mesačne. Navrhovateľka poberá rodičovský príspevok, finančne jej vypomáha matka. Otec sa o deti zaujíma, zoberie si ich aj na niekoľko dní.

5. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávnenou osobou (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 357 písm. d) CSP), preskúmal napadnuté uznesenie v rozsahu vyplývajúcom z ustanovení z § 62 a 65 CMP a bez nariadenia ústneho pojednávania v súlade s ustanovením § 385 ods. 1 CSP a zistil, že odvolanie matky je v časti dôvodné.

6. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

Podľa § 366 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

Podľa § 326 ods. 1, 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

Podľa § 28 ods. 2 Zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „ZoR“), rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

Podľa § 62 ods. 1 ZoR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 3 ZoR, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neploleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

7. Z Dohovoru o právach dieťaťa vyplýva princíp, že záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch týkajúcich sa detí, vykonávaných súdmi, správnyimi alebo zákonodarnými orgánmi.

8. Rodičovské práva a povinnosti patria zásadne obidvom rodičom. Ak rodičia žijú spoločne, predpokladá sa, že ich vykonávajú na základe vzájomnej dohody a v záujme maloletého dieťaťa. Ak nastane situácia, že rodičia prestanú spoločne žiť alebo sa rozvedú, je potrebné, aby sa upravil aj výkon ich rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu. V prípade, že k dohode medzi rodičmi nedôjde, rozhodne súd, pričom vždy prihliada na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby a vývinové potreby a stabilitu budúceho výchovného prostredia. Súd dbá o to, aby bolo rešpektované právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom.

9. Predovšetkým je potrebné poukázať na to, že pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení je rozsah dôkazných prostriedkov zúžený. Nie je potrebné, a vzhľadom na časovú neodkladnosť ani vhodné vykonávať dokazovanie v takom rozsahu, ako pri rozhodovaní vo veci samej, avšak je nutné, aby boli základné skutočnosti, ktoré tvoria podklad pre rozhodnutie, aspoň osvedčené. Za osvedčené možno považovať tie skutočnosti, o ktorých boli predložené dôkazy, resp. sú medzi účastníkmi nesporné.

10. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že medzi rodičmi maloletých prebieha konanie o rozvod manželstva, a to na Okresnom súde Poprad, sp. zn. 15P/156/2017. Matka sa spolu s maloletými deťmi odsťahovala zo spoločnej domácnosti k svojim rodičom.

11. Pokiaľ ide o návrh matky v časti zverenia maloletých do jej osobnej starostlivosti, odvolací súd má za to, že je daná potreba bezodkladnej úpravy pomerov, pretože otec nezabezpečuje osobnú starostlivosť o maloletých, o ktorých sa v plnom rozsahu stará matka.

Odvolací súd konštatuje, že s ohľadom na v konaní osvedčené skutočnosti je zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti matky plne opodstatnené. Rodičia maloletých detí nežijú v spoločnej domácnosti. V súčasnosti prebieha na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 15P/156/2017 konanie o rozvod manželstva rodičov maloletých detí. Z obsahu spisu vo veci neodkladného opatrenia nevyplyvajú skutočnosti, ktoré by vyvolávali pochybnosti o schopnosti matky riadne vykonávať starostlivosť o maloleté deti, o jej spôsobilosti vytvoriť deťom prostredie vhodné pre ich vývin a výchovu.

Maloletí potrebujú mať zabezpečenú istú stabilitu výchovného prostredia a určitú istotu v úprave rodinnoprávnych vzťahov. Maloletí sa de facto nachádzajú v osobnej starostlivosti matky, a preto nariadením neodkladného opatrenia sa zosúladi faktický stav s právnym stavom.

12. Vo vzťahu k výživnému odvolací súd poznamenáva, že každý rodič je povinný prispievať na výživu svojho maloletého dieťaťa. Z obsahu spisu mal odvolací súd za osvedčené, že otec maloletých na ich výživu pravidelne neprispieva, ich výživu zabezpečuje v prevažnej miere matka, ktorá je toho času na rodičovskej dovolenke.

Matka poberá rodičovský príspevok vo výške 213,20 eura, v období od septembra 2016 do apríla 2017 poberala nemocenské dávky vo výške približne 394 eura mesačne.

Otec je zamestnaný, jeho priemerný hrubý príjem za obdobie od januára 2016 do novembra 2017 bol cca 640 eur.

Pre určenie výživného neodkladným opatrením sú rozhodujúce kritériá a to schopnosti a možnosti povinného a skutočnosť, že sa má plniť výživné v nevyhnutnej miere. Výživné má postačovať na uhradzovanie základných životných potrieb. Súd v danom prípade správne ustálil výšku výživného. Matka maloletých detí je síce na rodičovskej dovolenke, preto má obmedzené možnosti zabezpečiť si vyšší príjem, avšak z charakteru výživného určeného neodkladným opatrením (neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere) vyplýva, že výrok neodkladného opatrenia nepredurčuje obsah meritórneho rozhodnutia, výživné v nevyhnutnej miere je určené len na uspokojenie základných osobných potrieb oprávneného a nie je rozhodujúce, že povinný je schopný platiť aj vyššie dávky výživného. Rozsah výživného v neodkladnom opatrení sa zásadne odlišuje od jeho rozsahu v konečnom rozhodnutí, okrem prípadu, že nevyhnutná miera je súčasne aj limitom schopností a možností povinného.

Správne preto súd prvej inštancie určil výživné na maloleté deti, keď prihliadol na možnosti otca, a na zákonnú požiadavku určenia výživného v nevyhnutnej miere.

13. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd postupom podľa § 388 CSP zmenil napadnuté uznesenie vo výroku I. tak, že zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky a trvanie neodkladného opatrenia obmedzil na čas do právoplatného skončenia konania vo veci samej, a v prevyšujúcej časti napadnuté uznesenie postupom podľa ust. § 387 ods. 1,2 CSP potvrdil.

14. Rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.